

Často kladené otázky

k poskytnutiu návratných finančných výpomocí (pôžičiek) obciam a vyšším územným celkom na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020

Aktualizované: 11. 1. 2021

Ministerstvo financií Slovenskej republiky zverejňuje dokument „Často kladené otázky k poskytnutiu návratných finančných výpomocí (pôžičiek) obciam a vyšším územným celkom na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020“ ako pomôcku pre žiadateľov.

Odporúčame sledovať aktualizácie, pretože tento materiál Ministerstvo financií Slovenskej republiky priebežne dopĺňa na základe dopytov.

Ako zistím výšku predpokladaného výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020?

Výška výpadku podľa prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky za jún 2020 je uvedená v prílohe č. 1 Informácie k poskytnutiu návratných finančných výpomocí (pôžičiek) obciam a vyšším územným celkom na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020.

Ako Ministerstvo financií Slovenskej republiky vypočítalo výpadok dane z príjmov fyzických osôb?

Výpadok dane z príjmov fyzických osôb = rozpočet dane z príjmov fyzických osôb - očakávaná skutočnosť dane z príjmov fyzických osôb podľa júnovej prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky.

O akú sumu návratnej finančnej výpomoci môžem požiadať?

Maximálne do výšky predpokladaného výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020.

Musí návratnú finančnú výpomoc schváliť zastupiteľstvo obce, mesta, mestskej časti a samosprávneho kraja?

Áno. Povinnosť vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zo zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch).

Na čo môže byť použitá návratná finančná výpomoc?

Na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19.

Môžem použiť návratnú finančnú výpomoc na úhradu záväzkov po lehote splatnosti?

Návratnú finančnú výpomoc nemožno použiť na úhradu záväzkov po lehote splatnosti

Dokedy možno použiť peňažné prostriedky?

Do 31. decembra 2020.

Na aký účet budú poukázané peňažné prostriedky?

Peňažné prostriedky budú poukázané na účet obce a mesta, ktoré používa Finančná správa Slovenská republika. Účty mestských častí hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava a mestských častí mesta Košice budú riešené jednotlivo. Samosprávnym krajom budú poukázané peňažné prostriedky na účet v Štátnej pokladnici.

Čo mám urobiť, ak je uvedený neexistujúci účet?

Ak žiadateľ zmenil číslo účtu, treba kontaktovať osoby uvedené v Informácii k poskytnutiu návratných finančných výpomocí (pôžičiek) obciam a vyšším územným celkom na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020.

Môže požiadať o návratnú finančnú výpomoc subjekt územnej samosprávy, ak prekračuje limity dlhu a dlhovej služby vyplývajúce z § 17 zákona č. 583/2004 Z. z.?

Nie, nemôže. Právne prekážky na prijatie návratnej finančnej výpomoci sú uvedené v Informácii k poskytnutiu návratných finančných výpomocí (pôžičiek) obciam a vyšším územným celkom na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020.

Dokedy musím predložiť žiadosť o návratnú finančnú výpomoc?

Do 31. októbra 2020.

Čo sa považuje za termín predloženia žiadosti o návratnú finančnú výpomoc?

Žiadosť o návratnú finančnú výpomoc musí byť v aplikácii RISSAM.výkazy 2020 Návratná finančná výpomoc v stave „Predložená“ do 31. októbra 2020 do 23:59:59.

Kde nájdem postup, ako vyplniť a odoslať žiadosť o návratnú finančnú výpomoc?

Prihlásenie a pracovné kroky nájde žiadateľ v prílohe č. 3 k Informácii k poskytnutiu návratných finančných výpomocí (pôžičiek) obciam a vyšším územným celkom na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020

Kde nájdem formulár žiadosti o predloženie návratnej finančnej výpomoci?

Žiadateľ o návratnú finančnú výpomoc nájde formulár v Rozpočtovom informačnom systéme pre samosprávu – RISSAM.výkazy.

Koľkokrát môžem požiadať o návratnú finančnú výpomoc?

O návratnú finančnú výpomoc možno požiadať jedenkrát.

Prečo nemôžem koncept žiadosti uložiť a neskôr sa k nemu vrátiť pred odoslaním?

Aplikácia neumožňuje uložiť koncept žiadosti. Umožní uložiť len taký formulár, v ktorom sú korektne vyplnené všetky editovateľné polia.

Môže byť zmluva podpísaná kvalifikovanou elektronickou pečaťou?

Áno. Môže. Zmluva môže byť podpísaná mandátnym certifikátom kvalifikovaného elektronického podpisu alebo elektronickou pečaťou obce, mesta, resp. samosprávneho kraja.

Bude sa návratná finančná výpomoc zúčtovávať ako dotácia?

Nie. Návratná finančná výpomoc nie je dotácia podľa zákona č. 523/2004 Z. z.

Kde nájdem informácie, čo je štátna pomoc?

Podmienky použitia návratnej finančnej výpomoci nájdete v prílohe č. 4 k Informácii k poskytnutiu návratných finančných výpomocí (pôžičiek) obciam a vyšším územným celkom na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020.

Môže Ministerstvo financií Slovenskej republiky odpustiť návratnú finančnú výpomoc?

Nie. Nemôže. Odpustenie jednotlivých splátok návratnej finančnej výpomoci, ktoré je dlžník povinný splácať veriteľovi, je možné len na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky podľa § 13 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Je možné použiť návratnú finančnú výpomoc aj späťne, teda na refundáciu už použitých výdavkov v roku 2020?

Áno, možno použiť na všetky výdavky na samosprávne pôsobnosti v roku 2020 aj pred dňom účinnosti zmluvy.

Do príjmov tieto finančné operácie zapájame ako finančné operácie s ekonomickou klasifikáciou 514002?

Príjem návratnej finančnej výpomoci sa v súlade s Opatrením Ministerstva financií SR z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov klasifikuje v príjmových finančných operáciách na položke 514 Ostatné úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci, podpoložke 514002 Dlhodobé.

Územné samosprávy evidujú na kóde zdroja 20 Štátne finančné aktíva príjem návratnej finančnej výpomoci zo štátnych finančných aktív; rovnaký kód zdroja použijú pri realizácii výdavkov z prostriedkov návratnej finančnej výpomoci.

Čo v prípade, ak použijem tieto finančné operácie na krytie bežných výdavkov a z tohto dôvodu bude bežný rozpočet mesta schodkový?

S cieľom zmiernenia negatívnych následkov pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 vstúpil do platnosti dňa 4. apríla 2020 zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, ktorý obsahuje opatrenia aj v oblasti rozpočtových pravidiel pre územnú samosprávu (ďalej len „zákon č. 67/2020 Z. z.“).

Podľa § 36 ods. 2 zákona č. 67/2020 Z. z. obec môže počas obdobia pandémie až do 31. decembra 2021 na základe rozhodnutia zastupiteľstva použiť na úhradu bežných výdavkov prostriedky rezervného fondu, kapitálové príjmy a návratné zdroje financovania, pričom tento postup sa nepovažuje za porušenie osobitného predpisu.

Ďalej v tejto veci uvádzame, že v zmysle § 36 ods. 4 citovaného zákona v rozpočtovom roku, v ktorom začalo obdobie pandémie, môže obec vykonávať zmeny rozpočtu, ktorými sa zvýši schodok rozpočtu aj po 31. auguste, pričom tento postup sa nepovažuje za porušenie osobitného predpisu.

Dodržanie limitu dlhu a dlhovej služby sa uvádza k 31. decembru 2019?

Podľa § 17 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“) obec sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj dlhu a splátok. To znamená, že prijatím návratnej finančnej výpomoci nemôže dôjsť k prekročeniu limitu dlhu obce ani v priebehu roka 2020.

Možno návratnú finančnú výpomoc použiť na opravy chodníkov a miestnych komunikácií, príspevky pre príspevkové organizácie, dotácie pre školy a školské zariadenia, oprava školských zariadení?

Subjekt územnej samosprávy môže použiť návratnú finančnú výpomoc na samosprávne pôsobnosti pri dodržaní pravidiel štátnej pomoci (príloha č. 4 k Informácii).

K prijatiu bezúročnej návratnej finančnej výpomoci treba vyžiadať stanovisko hlavného kontrolóra?

V zmysle § 17 ods. 14 a ods. 15 zákona č. 583/2004 Z. z. dodržanie podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania preveruje pred ich prijatím hlavný kontrolór obce. Zákon č. 583/2004 Z. z. nerozlišuje, či ide o neuročené alebo úročené návratné finančné výpomoci.

Možno z návratnej finančnej výpomoci splácať istinu komerčných úverov?

Áno, ak ide o úver týkajúci sa samosprávnych pôsobností.

Na akom syntetickom účte sa účtuje o prijatej návratnej finančnej výpomoci? Je tento vzťah vzájomným z pohľadu súhrnného celku verejnej správy?

O návratných finančných výpomociach sa účtuje podľa § 41 Opatrenia MF SR č. MF/016786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky. Podľa ods. 3 tohto paragrafu sa návratné finančné výpomoci poskytnuté Ministerstvom financií Slovenskej republiky na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 účtujú na účte 273 – Prijaté návratné finančné výpomoci od subjektov verejnej správy, súvzťažne s účtom 221 - Bankové účty. Pre účely zostavenia účtovnej závierky je nutné analyticky členiť zostatok návratnej finančnej výpomoci na dlhodobý a krátkodobý. S ohľadom na odklad splátok návratných finančných výpomocí až do roku 2024, bude prijatá návratná finančná výpomoc v účtovnej závierke 2020 vykázaná v pasívach na riadku 178. Keďže ide o bezúročnú návratnú finančnú výpomoc, o nákladoch z úrokov sa neúčtuje.

Prijatá návratná finančná výpomoc zároveň predstavuje vzájomný vzťah medzi subjektmi územnej správy a Ministerstvom financií Slovenskej republiky, ktorý sa vykazuje zo strany obcí a miest aj vo formulári súhrnného celku (formulár vzájomných vzťahov súhrnného celku) k 31.12., voči IČO Ministerstva financií Slovenskej republiky.

V ktorých finančných (FIN) výkazoch sa vykazuje prijatá návratná finančná výpomoc?

Závazok z prijatej návratnej finančnej výpomoci sa vo FIN výkazoch obce a mesta vykazuje nasledovne:

Vo FIN 2-04 na riadku 101 pre Finančné výpomoci a pôžičky od subjektov verejnej správy dlhodobé (po roku 2023 sa bude vykazovať aj krátkodobá časť návratnej finančnej výpomoci na riadku 125).

Vo FIN 4-04 sa zostatok návratnej finančnej výpomoci vykazuje v stĺpci 15, v roku 2020 sa vykazuje zvýšenie záväzku na riadku 19, konečný zostatok na riadku 39 a zároveň na riadku 45 (vždy voči subsektoru ústredná správa).

Vo FIN 5-04 sa vykazuje zostatok návratnej finančnej výpomoci pod symbolom návratná finančná výpomoc, s kódom meny EUR, s dátumom prijatia prostriedkov podľa výpisu z bankového účtu, s dátumom splatnosti podľa zmluvy o návratnej finančnej výpomoci. Druh úroku, keďže ide o bezúročnú návratnú finančnú výpomoc, uvádza sa symbol "F". Ako nesplatená menovitá hodnota v stĺpci 4 sa uvádza zostatok návratnej finančnej výpomoci k príslušnému štvrťroku, ku ktorému sa výkaz predkladá.

Vo FIN 6-04 je zostatok návratnej finančnej výpomoci k príslušnému štvrťroku súčasťou záväzkov vykazovaných na riadku 4 a súčasťou výpomoci vykazovaných na riadku 11 FIN výkazu.

Zároveň je nutné pri predkladaní výkazov dodržiavať všetky medzivýkazové kontroly nastavené v RISSAM.výkazy.